

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

2. Proponuntur fundamenta affirmatiuæ sententiæ. Et docetur, quod quidquid potest Episcopus in sua Diœcesi respectu iurisdictionis, potest Legatus in sua Prouincia. Imo Legatus est suprâ omnes ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

TRACTATUS OCTAVVS,
 SEV
 APOLOGETICA DISCEPTATIO
 DE
 FAMILIA LAICA

NVNCIORVM APOSTOLICORVM:
 Quod idem intelligitur de Familia Laica Episcoporum.

RESOLVTIO PRIMA.

An familia laica Nuncij Apostolici gaudeat privilegio fori?
 Idem dicendum est de familia laica Episcopi?
 Et pro negatiua sententia adducuntur septem diuersae
 assertiones? Ex p.6. tract.2. Ref.1.

§.1. **N**EGATIVAM sententiam tenet nouis-
 simè Christophorus de Moscoso
 cuius laudes & merita, meritò enu-
 merat etuditus Amaia in *Codicem*, lib.10. titul. 39.
 numer. 12. Probat hanc suam sententiam nomi-
 natim contra me in *Allegatione Hispano idiomate*
conscripta, primò quia Episcopi familiam arma-
 tam habere non possunt ex *Gloss. in capite dile-*
cto, de sentent. excomm. in 6. & docet Hostien.
 Abbas, Felinus, ita à num.22. Secundò, quia licet
 Ministri Curiae Episcopalis gaudere debeant privile-
 gio fori, hoc tamen intelligendum est in delictis
 communibus; neque ex Ministris Curiae faciendam est
 extensio ad familiam domesticorum; cum nullus extet
 Canon, qui hoc privilegium eis concedat, vnde ait:
 [Aunque fuera cierta la opinion fauorable a los
 Obispos, y necessaria para conseruar la iurisdiccion, y
 castigar los excessos de sus ministros cometidos en
 los officios; ne se puede estender este privilegio a que
 los Criados goze de el fuero; porque para esto no ay
 texto en todo el derecho, que lo decida, y carece de
 razon, que tengan tal privilegio los Criados seglares
 de los Obispos, y fuera de graue inconueniente para
 el gouierno politico de los Principes, y buena admi-
 nistracion de iusticia.] Ita à num. 25. vsque ad 39.
 Tertio, quia hoc privilegium Papa non potest con-
 cedere inuitis Principibus, cum non possit Laicos à
 seculari iurisdictione eximere. & idèd Laici non pos-
 sunt se submittere Ecclesiasticae iurisdictioni. Ita à
 num. 30. vsque ad 41. vbi citat Pontium, Barbosam &
 alios. Quarto, quia ex auctoritate Patris Suarez *con-*
tra Regem Angliae, lib.4. cap.29. num. 9. Familia Episcopi
 post Concilium [es euidente, que no goza
 del fuero, porque en la sess.13. cap.6. se da forma, y
 ponen las calidades de ordenes, y otros requisitos que
 han de tener, con que quando fuere cierto tal privile-
 gio o y esta derogado, respecto de que las palabras
 conque se decide son vniuersales, y comprehensiuas
 de todos los que han de ser exemptos; porque el de-

recho dize: Nullus prima tonsura initiatus, aut
 etiam in minoribus ordinibus constitutus ante deci-
 mum quartum annum beneficium possit obtinere. Is
 etiam privilegio fori non gaudeat, nisi beneficium
 Ecclesiasticum habeat; aut Clericalem habitum ac
 tonsuram deferens alicui Ecclesiae de mandato Episcopi
 inseruiat, vel in seminario Clericorum, aut
 in aliqua schola, vniuersitate de licentia Episcopi,
 quasi in via ad maiores ordines suscipiendos versetur.
 Ninguno goze del privilegio de el fuero sin tener
 ordenes, o beneficio, o traer habito decente, o assi-
 gnado, a el seruicio de alguna Yglesia por mandado
 del Obispo.] Ita ille num.47. & sequent. vbi pro hac
 opinione praeter Suarez citat Ceuallos, Pereiram.
 Cutellium & Vegam. Quintò, [que fuera absurdo
 grande; y contra derecho hazer iuez a el Obispo en
 los delitos de sus familiares ex *l. qui iurisdictioni, ff.*
de iudicij] vbi Vlpianus ait, Qui iurisdictioni praest
 neque sibi ius dicere debet; neque vxori, neque li-
 beris suis, neque libertis, neque ceteris quos secum
 habet; ita num.42. Sextò assert. numer. 43. cedulam
 Regis Ferdinandi & Isabellae, in qua clare statuitur
 familiares Praelatorum esse subiectos potestati saeculari.
 Et tandem septimò asserit in n.29. si familia Lai-
 ca Episcoporum gauderet privilegio fori, diminueretur
 quam plurimum potestas Regis, & esset contra
 bonum & pacem publicam propter delicta supra-
 dictorum. Vnde ex his praecipue fundamentis Mos-
 cosus negat mordicus familiam Laicam Episcopi
 gaudere privilegio fori; & per consequens inferit
 (nam de hoc erat tunc quaestio) neque familiam
 Nuntij Apostolici tali debere privilegio frui.

Sup. hoc
 quinto infra
 in Ref. 9. §.1.

Sup. hoc
 sexto infra
 in Ref. 9. §.
 Ad sextum.
 Snp. hoc se-
 primo infra
 in Ref. 10.
 Sup. hoc su-
 pra in tr.2.
 Ref. 23 §.vlt

RESOL. II.

Proponuntur fundamenta affirmatiuae sententiae?
 Et docetur, quod quicquid potest Episcopus in sua Dia-
 cesi respectu iurisdictionis, potest Legatus in sua Pro-
 uincia?
 Imò, Legatus est super omnes Ordinarios tanquam Sum-
 mi Pontificis vices gerens?
 Et explanatur ex auctoritate plurimorum Doctorum fa-
 miliam laicam Episcoporum gaudere privilegio fori, &
 nullatenus posse à iudice saeculari iudicari ita in Cui-
 libus, quam in criminalibus? Ex p.6. tr.2. ref. etiam 2.

§.1. **S**ed his non obstantibus ego puto familiam
 Laicam Nuntij Apostolici gaudere privile-
 gio

